

ISSN: 1302-6658
E-ISSN: 2980-003X

YIL: 2024 SAYI: 47

KOSBED

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ

Kocaeli University Journal of Social Sciences

Kocaeli Üniversitesi
Kocaeli University Journal of Social Sciences
Sosyal Bilimler Dergisi

47

2024

HAKEMLİ DERGİ

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

 ULRICHSWEB™
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

 SÖBIAD

 asos
Akademik Sosyal Bilimler Dergisi

 Tei
Türk Eğitim Enstitüsü

 Akademik Dizin
Akademik Türk Dergileri İndeksi

Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi

Kocaeli University Journal of Social Sciences

Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü adına
sahibi / owner Prof. Dr. F. Burcu ÇAM
bcandan@kocaeli.edu.tr

EDİTÖR EDITOR	Prof. Dr. Ayşe GÜNSEL ayse.gunsel@kocaeli.edu.tr
EDİTÖR YARDIMCILARI VICE EDITORS	Dr. Öğr. Üyesi Merve GERÇEK merve.gercek@kocaeli.edu.tr Dr. Öğr. Üyesi Hande Begüm BUMİN DOYDUK hande.doyduk@kocaeli.edu.tr Dr. Öğr. Üyesi Gamze KAĞAN gamze.kagan@uskudar.edu.tr Arş. Gör. Jale BALKAŞ jale.yasar@kocaeli.edu.tr
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ	Doç. Dr. Cemkut BADEM cembadem@kocaeli.edu.tr
YAYIN KURULU EDITORIAL BOARD	Prof. Dr. F. Burcu ÇAM (Kocaeli Üniversitesi) Prof. Dr. Hülya GÜNDÜZ ÇEKMECELİOĞLU (Kocaeli Üniv.) Prof. Dr. Adnan Rüştü KARABEYOĞLU (Kocaeli Üniversitesi) Prof. Dr. Suavi AHİPAŞAOĞLU (Beykoz Üniversitesi) Prof. Dr. Thomas GILPATRICK (Portland State University) Prof. Dr. Volkan ÖNGEL (Beykent Üniversitesi) Prof. Dr. Şevket Işıl AKGÜL (Marmara Üniversitesi) Prof. Dr. Yasemin BAL (Yıldız Teknik Üniversitesi)
Kapak Tasarımı Sayfa Tasarımı/Mizanpaj	Editör Ekibi
YÖNETİM YERİ	Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü 41380 Umuttepe / Kocaeli Telefon: 0 262 303 17 52- Fax: 0 262 303 17 53

ISSN 1302 – 6658 / E-ISSN: 2980-003X

KOÜ Sosyal Bilimler Dergisi, altı ayda bir yayınlanan ulusal hakemli bir dergidir. TUBİTAK-ULAKBİM Sosyal Bilimler Veri Tabanına (SBVT) kayıtlıdır. Index Copernicus, Ulrichsweb, ASOSIndex, Türk Eğitim İndeksi, Akademik Dizin, Arastirmax ve IAD tarafından taranmaktadır. Dergide yayınlanan yazı ve makaleler, kaynak gösterilmek şartıyla iktibas edilebilir. Yazı ve makalelerin tüm sorumluluğu, yazarına / yazarlarına aittir. Derginin elektronik versiyonu, tam metin olarak <https://dergipark.org.tr/kosbed> internet adresi üzerinden erişime açıktır.

Kocaeli Üniversitesi
Kocaeli University Journal of Social Sciences
Sosyal Bilimler Dergisi

47

2023

DANIŞMA/HAKEM KURULU
Advisory/Referees Board

Doç. Dr. İhsan YİĞİT (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Serdar BOZKURT (Yıldız Teknik Üniversitesi)
Doç. Dr. Ali Talip AKPINAR (Kocaeli Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Hasan Sadık TATLI (Beykent Üniversitesi)
Prof. Dr. Ayşe Çolpan KAVUNCU YALDIZ (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi)
Doç. Dr. Murat COŞKUNER (Kocaeli Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Ceren KARAGÖZOĞLU (Sakarya Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Mürvet Ece BÜYÜKÇALIK BÜYÜKÇAĞLAR (Kocaeli Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Oğuzhan Bekir KESKİN (Kocaeli Üniversitesi)
Doç. Dr. Gökçe ÇATALOLUK (Bilgi Üniversitesi)
Doç. Dr. Cem Güney ÖZVEREN (İstanbul Üniversitesi)
Doç. Dr. Özge MEHTAP (Kocaeli Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Başak AKAR ÖZER (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Cihan Necmi GÜNAL (Kocaeli Üniversitesi)
Doç. Dr. Duygu FIRAT (Kocaeli Üniversitesi)
Doç. Dr. Kadir DELİGÖZ (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Sami KARACAN (Kocaeli Üniversitesi)
Doç. Dr. Ejder AYÇİN (Kocaeli Üniversitesi)
Prof. Dr. Ferhat PEHLİVANOĞLU (Kocaeli Üniversitesi)
Prof. Dr. Seyit KÖSE (Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Fatik OKUR (Bayburt Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Murat ERGÜL (Karabük Üniversitesi)

Editörden...

Sosyal bilimler; insanların birbirleriyle nasıl etkileşime girdiği, birbirlerine nasıl davrandığı, bir kültür olarak nasıl geliştiği ve dünyayı nasıl etkilediği gibi konularda toplumları anlamayı sağlayan önemli bir araç olup; sosyal olgular ve değişimler sosyal bilimler aracılığıyla incelenmektedir. Dijitalleşme ve küreselleşmenin damgasını vurduğu bugünün dünyasında, insan yaşamının her boyutunda geri dönüşü olmayan bir değişim gerçekleşmektedir. İşte bu değişimin dinamiklerini anlayabilme noktasında sosyal bilimlerin önemini daha da belirginleştirmek; toplumları ve sosyal yaşamı daha iyi anlamak için yönetim, sosyoloji, ekonomi, psikoloji ve eğitim gibi sosyal bilimlerin farklı yönlerine başvurmak gerekmektedir. İşte bu misyon üzere 1997 yılında kurulan Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (KOSBED) yılda iki kez yayınlanmaktadır. KOSBED; iktisat, işletme, kamu yönetimi, uluslararası ilişkiler, maliye, çalışma ekonomisi, ekonometri, tarih, felsefe, güzel sanatlar, Türk Dili, İngiliz Dili gibi sosyal bilim dallarında özgün akademik makaleleri yayınlayan hakemli bilimsel bir dergidir.

Dergimiz; üniversitelere, kütüphanelere, enstitülere ve tüm akademik çevrelere hem internet ortamında hem de basılı olmak üzere iki şekilde erişim sağlamaktadır. Dergimizde Türkçe ve İngilizce dillerinde yazılar yayınlanmaktadır. Açık erişim politikasını benimsemiş olan Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi bilginin küresel dağıtımına aracılık etmekte olup, Index Copernicus, Ulrichsweb, ASOS, TEİ, Akademik Dizin, ve IAD indekslerinde taranmaktadır. Ayrıca her geçen gün yayın standartlarını geliştiren dergimiz ESCI ve SCOPUS gibi platformlar tarafından indekslenmeyi de hedeflemekte olup, alanında saygın birçok indeks ile gerekli yazışmaları yürütmektedir. Dergimize gönderilecek yazılar sosyal bilimler alanında makale, kişi ve kitap tanıtımı ya da eleştiri alanlarında olmalıdır. Dergimize gönderilen yazılar öncelikle dergi editörleri tarafından dergimiz yazım kuralları, dil ve bilimsel uygunluğu açısından değerlendirilmekte uygun görülen yazılar ilgili iki hakeme gönderilmektedir.

Dergimizde kör hakemlik sistemi uygulanmaktadır. Hem yazarların hem de hakemlerin karşılıklı olarak isimleri gizli tutulmaktadır. Hakem raporlarından herhangi birinin sonucu red şeklinde geldiğinde ve diğer hakemden de önemli değişiklik isteği geldiğinde dergi editöryel kurulu makale için red hakkını kullanabilmektedir. Eşitlik halinde ise makale değerlendirilmesi için üçüncü bir hakem belirlenerek nihai karar verilmektedir. Hakem önermeleri ilgili yazar ya da yazarlara gönderilir, istenilen düzeltmeler 1 ay içinde yapılmadığı takdirde editöryel kurul uygun gördüğü takdirde makalenin yayın sürecinden düşürülmesi kararını verebilir. Hakem değerlendirme süreci 1 ay olup, makalenin nihai değerlendirme süreci 4 aydır. Hakem sürecinden olumlu şekilde geçmiş yazılar **editöryel kurulun uygun gördüğü herhangi bir sayıda** yayınlanabilir. Ayrıca dergimize gönderilen dergipark sistemi kapsamında intihal denetimine tabi tutulmaktadır. Makalelerin yayınlanması için intihal oranının kaynakça hariç en fazla % 15 olması gerekmektedir. Tarama sonucu % 15'in üzerinde olan makaleler **RED** edilmektedir.

Dergimizde yayınlanmış / yayınlanacak **makalelerin her türlü sorumluluğu yazar veya yazarlara aittir. Makalelerin telif hakkı ise Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne aittir.** Dergimizde makale yayınlayan yazarlar yukarıda bahsedilen ilkeleri kabul etmiş sayılır. Dergimizin 47. Sayısında hakemlik sürecine dahil olarak katkı sağlayan kıymetli akademisyenlere, bilimsel yazılarını bizimle paylaşan bize destek veren değerli yazarlara ve makale değerlendirme sürecinde katkı sağlayan danışma kurulu üyelerine ayrı ayrı teşekkürlerimi sunarım. Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi olarak bundan sonraki sayılar içinde sosyal bilimler alanındaki yeni yazarların web sayfasındaki yazım kurallarına ve dergi formatına uygun çalışmalarını bekliyor, 47. sayının tüm ilgili kişi ve kurumlara faydalı olmasını diliyorum.

Prof. Dr. Ayşe GÜNSEL

Kocaeli Üniversitesi
Kocaeli University Journal of Social Sciences
Sosyal Bilimler Dergisi

47

ISSN 1302- 6658

E-ISSN: 2980-003X

Araştırma Makaleleri

Ali Talip AKPINAR Ayhan ER	Dijital Dönüşümün İşgören Performansı Üzerindeki Etkisi / <i>The Effect of Digital Transformation on Employee Performance</i>	1-22
Altan AYAN	Havacılık İşletmeciliğine Yönelik Halkla İlişkiler Konusunda Yazılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi / <i>Examination of Postgraduate Theses Written on Public Relations in Aviation Management</i>	23-32
Güliz DİNÇ	Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Perspektifinden Siyasal Partilerin 2024 Yerel Seçim Beyannameleleri / <i>Gender Equality Analysis Of Political Party Manifestos Of The 2024 Local Elections</i>	33-56
Uğur KAYNAKÇIOĞLU	Yirminci Yüzyıl Öncesi Dönemde Avrupa'da Kuvvet Kullanma, Silahlı Çatışma veya Savaş Başlatma Kuramları / <i>Theories of the Use of Force, Initiating Armed Conflict or War in Europe Before the Twentieth Century</i>	57-67
Buket KARAMAN	Anayasa Mahkemesi'nin Norm Denetiminde Metodoloji ve Anayasal Ölçü Normları / <i>The Methodology of Norm Review by the Constitutional Court and Constitutional Benchmark</i>	68-80
Remzi Gürer GERÇEK Ali Talip AKPINAR	Etik Liderliğin Çalışanların İşe Adanmışlık Düzeylerine Etkisi / <i>The Effect of Ethical Leadership on Work Engagement Levels</i>	81-92
Serpil Seda ŞİMŞEK	Ağ Toplumunda Post-Demokratik Gözetim, Millî Kimlik, Vatandaşlık ve Egemenlik İlişkisi / <i>Post-Democratic Surveillance, National Identity, Citizenship and Sovereignty Relationship in Network Society</i>	93-113
İsmail Tamer TOKLU	Genç Tüketicilerin Mikro Plastik İçeren Ürünlere Yönelik Tutumunun Öncülleri ve Ardıllarının Modellenmesi / <i>Modelling the Antecedents and Consequences of Young Consumers' Attitudes Towards Items That Contain Microplastics</i>	114-132

Ayobolawole Adewale OGUNDIPE Ednan AYVAZ	Kurumlar Vergisi Planlamasının Finansal Performans Üzerindeki Etkisinin Araştırılması: Türkiye'de Borsaya Kote Firmalardan Kanıtlar / Investigating the Impact of Corporate Tax Planning On Financial Performance: Evidence from Listed Firms in Turkey	133-151
Mustafa AKAL	İmalat Sanayii Toplam Dolaylı Arz ve Kâr Fonksiyonlarının Modellemesi ve Tahmini / Modeling and Estimation of Indirect Manufacturing Agregate Supply and Profit Functions	152-171
Ömer Faruk ASLAN	Hava Kirliliğinde Firmaların Etkisi: Marmara Bölgesi Üzerine Bir Araştırma / The Effect of Companies on Air Pollution: A Research on the Marmara Region	172-187